

Verklaring ongunstige effecten MN Vermogensbeheer BV

Financiële marktdeelnemer

Mn Services Vermogensbeheer B.V.

LEI Code 50APJ35MIXAM2BY11Z45

Samenvatting

Mn Services Vermogensbeheer B.V. (hierna: MN), met LEI code 50APJ35MIXAM2BY11Z45 neemt de belangrijkste ongunstige effecten van haar beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking. In dit document wordt ingegaan op hoe MN omgaat met de belangrijkste ongunstige effecten.

Dit document heeft betrekking op de referentieperiode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022. Vanaf 2023 zal gerapporteerd worden over de gemeten belangrijkste ongunstige effecten over het jaar 2022. Deze verklaring zal voor juni van ieder jaar geactualiseerd worden met de gemeten belangrijkste ongunstige effecten.

Deze verklaring wordt opgesteld uit hoofde van Europese wetgeving over duurzaamheid, namelijk de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Beleggingsbeslissingen hebben effect op de wereld. Zo kunnen beleggingen gunstige, maar ook ongunstige gevolgen hebben op duurzaamheidsfactoren. Deze duurzaamheidsfactoren hebben betrekking op een breed scala van ecologische-, sociale- en werkgelegenheidszaken. Denk bijvoorbeeld aan de eerbiediging van mensenrechten of het behoud van biodiversiteit. In de SFDR is een aantal onderwerpen aangemerkt als belangrijkste negatieve effecten op duurzaamheidsfactoren in de vorm van 14 verplichte indicatoren over duurzaamheidsonderwerpen voor bedrijven, 2 verplichte indicatoren voor overheden en supranationale instellingen, en 2 verplichte indicatoren voor vastgoedactiva. Verder zijn er 2 aanvullende indicatoren over ESG-onderwerpen geselecteerd door MN. Veel van deze onderwerpen worden meegenomen in beleggingsbeslissingen in grote delen van de aandelen-, bedrijfsobligatie-, staatsobligatie- en vastgoedportefeuilles. Dit houdt in dat de desbetreffende indicator of een vergelijkbaar onderwerp is opgenomen in het uitsluitingsbeleid, de samenstelling van de beleggingsportefeuilles, het stembeleid of een engagement-programma.

Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingen op duurzaamheidsfactoren opgenomen. Voor 30 juni 2023 zal deze tabel geactualiseerd worden met de metingen over het voorafgaande jaar, 2022, gemeten per kwartaal. Per ongunstig effect zal een score opgenomen worden die iets zegt over de omvang van de gemeten ongunstige effecten. Ook wordt beschreven welke activiteiten worden ondernomen om deze te beperken. Hierbij geldt dat er verschillende soorten activiteiten kunnen worden ondernomen, zoals het gebruik van stemrecht als aandeelhouder, het aangaan van een dialoog met ondernemingen of uitsluiting van bepaalde beleggingen.

Onze aanpak om ongunstige effecten te beperken

De wijze waarop MN rekening houdt met de belangrijkste negatieve effecten van de beleggingen op duurzaamheidsfactoren verschilt per onderwerp en beleggingscategorie. Per onderwerp is in onderstaande tabel beschreven welke activiteiten MN onderneemt. In de tabel worden de activiteiten toegelicht en wordt beschreven voor welke beleggingscategorieën deze aanpak relevant is.

Uitsluitingen

MN en haar opdrachtgevers beleggen niet in ondernemingen waarvan de producten of diensten geacht worden een negatief effect op de maatschappij te hebben, zoals controversiële wapens, tabak, handvuurwapens voor civiel gebruik, adult entertainment en bont.

ESG integratie

Via principiële randvoorwaarden aan de portefeuille worden ondernemingen, landen en vastgoed met ondermaatse prestaties op ESG-gebied uitgesloten van de beleggingsportefeuilles om de belangrijkste negatieve effecten op duurzaamheidsfactoren te beperken. Hierbij worden de volgende criteria gehanteerd.

- De duurzaamheid van de bedrijfsvoering van ondernemingen wordt beoordeeld op basis van verschillende onderwerpen, zoals CO₂-uitstoot, energie- en waterverbruik, ethiek, anti-corruptie en mensen- en arbeidsrechten. De overtuiging is dat ondernemingen met een lage of geen ESG-score verantwoordelijk zijn voor de grootste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren. Daarom worden deze ondernemingen uitgesloten van de liquide aandelen en bedrijfsobligatie beleggingsportefeuilles. Ook wordt bij de aandelenportefeuilles specifiek gekeken naar ondernemingen met activiteiten die een grote impact kunnen hebben op het milieu. Ondernemingen actief in sectoren met een hoog klimaatrisico die het laagste scoren, worden uitgesloten van de beleggingsportefeuille om de belangrijkste ongunstige effecten op het milieu te beperken. Ondernemingen in een aantal bedrijfsobligatie portefeuilles worden kwalitatief beoordeeld op ESG-thema's als onderdeel van de kredietbeoordeling.
- MN en haar opdrachtgevers beleggen niet in landen die slecht scoren op financiële en maatschappelijke aspecten om de belangrijkste negatieve effecten van de beleggingen op duurzaamheidsfactoren te beperken. Op grond van het landenraamwerk worden overheden beoordeeld op verschillende onderwerpen zoals de kwetsbaarheid voor klimaatrisico's, de bereidheid en mogelijkheid van landen om zich aan te passen aan klimaatverandering, de mate van democratie en corruptie en de sociale ontwikkeling van een land. Wanneer een land op een van onvoldoende scoort, wordt het land uitgesloten van de staatsobligatie beleggingsportefeuilles.
- Bij vastgoedbeleggingen is de energie-efficiëntie van belang bij de beslissing om te beleggen in een bepaald vastgoedobject. Dit wordt onder andere gemeten aan de hand van energielabels en energieverbruik. In een aantal portefeuilles wordt gewerkt aan mogelijkheden om vastgoed energie efficiënter te maken.

Naast een afbakening van waarin belegd mag worden middels bovenstaande randvoorwaarden, is er ruimte voor de beleggingsteams en externe managers om te beoordelen in welke specifieke bedrijven, landen en vastgoedobjecten wordt belegd. Bij de selectie van externe vermogensbeheerders en beleggingsinstellingen

wordt met ESG-kenmerken rekening gehouden. Voor vastgoedmanagers is deelname aan de GRESB-benchmark verplicht, van andere vermogensbeheerders wordt verwacht dat zij de UN Principles for Responsible Investment (PRI) ondertekenen, een duidelijk ESG-beleid en een goed proces van ESG-integratie hebben. Externe vermogensbeheerders zijn verplicht ESG-kenmerken mee te nemen in hun beleggingsbeslissingen. Ieder jaar worden externe managers beoordeeld op basis van de zogenaamde 'Planet-toets'. Daarbij worden punten gegeven voor het niveau van het beleid, de ESG-integratie en ESG-rapportage.

Actief aandeelhouderschap

Naast het uitsluiten van ondernemingen beoogt MN invloed uit te oefenen op de strategie van ondernemingen om de ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren te beperken. Als MN vindt dat het beter kan, spreekt zij bedrijven daarop aan.

- **Engagement:** Door middel van dialoogprogramma's wordt engagement gevoerd over uiteenlopende onderwerpen met een selectie van bedrijven in de beursgenoteerde aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuilles. Dit engagement is ofwel thematisch van aard op onderwerpen zoals leefbaar loon of inkomen, biodiversiteit, de energietransitie en het beloningsbeleid van bestuurders, ofwel gericht op het mitigeren van specifieke misstanden waarbij bedrijven internationale standaarden omtrent mensen- en arbeidsrechten onvoldoende naleven. Dit laatste type engagement wordt gevoerd indien er ernstige controverses worden gedetecteerd bij ondernemingen naar aanleiding van periodiek uitgevoerde screenings.
- **Stemmen:** Daarnaast wordt gestemd op aandeelhoudersvergaderingen van beursgenoteerde ondernemingen in de aandelenportefeuilles over onderwerpen als goed ondernemingsbestuur en klimaat.

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten [2022]	Effecten [jaar n-1]	Toelichting	Genomen maatregelen
Klimaat- en andere milieu-indicatoren					
Broeikasgasemissies	1. BKG-emissies	Scope 1- BKG-emissies			ESG integratie, engagementprogramma energietransitie en engagementprogramma Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen, stemmen.
		Scope 2-BKG-emissies			
		Scope 3- BKG-emissies (vanaf 1 januari 2023)			
		Totale BKG-emissies			
	2. Koolstofvoetafdruk	Koolstofvoetafdruk			ESG integratie, engagementprogramma energietransitie
	3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd			ESG integratie, engagementprogramma energietransitie
	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen			ESG integratie, engagementprogramma energietransitie
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie	Aandeel verbruik van niet-hernieuwbare energie en opwekking van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen			ESG integratie, engagementprogramma energietransitie

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten [2022]	Effecten [jaar n-1]	Toelichting	Genomen maatregelen
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van ondernemingen waarin is belegd, per sector met grote klimaateffecten				ESG integratie
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben				ESG integratie, engagementprogramma biodiversiteit
Watergehalte	8. Emissies in water	Door de ondernemingen waarin is belegd veroorzaakte emissies in water (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde				ESG integratie, engagement op controverses
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval	Door de ondernemingen waarin is belegd, geproduceerd gevaarlijk afval en radioactief afval (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde				ESG integratie, engagement op controverses

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten [2022]	Effecten [jaar n-1]	Toelichting	Genomen maatregelen	
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping						
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van de Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van het VN Global Compact of van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen				ESG integratie, engagement middels het programma leefbaar inkomen in de kleding-industrie en leefbaar loon in de agrifood sector, engagement op controverses
	11. Ontbreken van procedures en compliance mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van de VN Global Compact-principes en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van de Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van de VN-beginselen of OESO-richtsnoeren kunnen worden aangepakt				
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd				ESG integratie
	13. Genderdiversiteit Raad van Bestuur	Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de Raad van Bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de Raad van Bestuur				ESG integratie, engagement met beursgenoteerde Nederlandse ondernemingen, stemmen

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten [2022]	Effecten [jaar n-1]	Toelichting	Genomen maatregelen
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens				Uitsluiting
Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen						
Ecologisch	15. BKG-intensiteit	BKG-intensiteit landen waarin is belegd				ESG integratie
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal en relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht				ESG integratie
Indicatoren voor beleggingen in vastgoedactiva						
Fossiele brandstoffen	17. Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in vastgoedactiva die een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen				Uitsluiting - De vastgoedbeleggingen betreffen met name vastgoed omtrent woningen, winkels en kantoren. Een blootstelling aan de fossiele industrie middels vastgoed doet zich derhalve niet voor.
Energie efficiëntie	18. Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva				ESG integratie

Andere indicatoren voor de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten [2022]	Effecten [jaar n-1]	Toelichting	Genomen maatregelen
Klimaat- en andere milieu-indicatoren					
Emissies	4. Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie die aansluiting bij de Overeenkomst van Parijs beogen			ESG integratie, engagementprogramma energietransitie
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping					
Mensenrechten	9. Ontbreken van een mensenrechtenbeleid	Aandeel beleggingen in entiteiten zonder mensenrechtenbeleid			Engagement middels het programma leefbaar inkomen in de kledingindustrie en leefbaar loon in de agrifood sector, engagement op controverses

Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

De prioriteiten van MN omtrent de belangrijkste ongunstige effecten hangen sterk samen met die van haar opdrachtgevers, de pensioenfondsen. Om belangrijke ESG-thema's te identificeren, beoordelen en implementeren heeft MN een proces ontwikkeld waarvan de uitkomst is vormgegeven in een ESG-matrix. In deze matrix wordt de impact van MN's beleggingsactiviteiten op mens, milieu en samenleving (ESG) in kaart gebracht en omgekeerd. Met de ESG-matrix als tool kan MN uitdrukken welke ESG-thema's voor haar klanten materieel zijn en prioriteit moeten krijgen.

Bronnen die ten grondslag liggen aan deze risicoanalyse bestaan uit informatie van dataproviders, publiek beschikbare (bedrijfs)informatie, en informatie die naar voren komt uit gesprekken met stakeholders, zoals NGO's en vakbonden.

In het daaropvolgende prioriteringsproces kijkt MN enerzijds naar thema's die prioriteit moeten krijgen op basis van due diligence, gebaseerd op de mate van de ernst van de gevolgen en de waarschijnlijkheid dat het risico zich voordoet. Hierbij wordt de ernst van de gevolgen beoordeeld op basis van de schaal, reikwijdte en onomkeerbaarheid van de geïdentificeerde negatieve impacts. Anderzijds kijkt MN welke thema's aansluiten bij de voorkeuren en identiteit van haar opdrachtgevers en de pensioendeelnemers.

Voor de meest relevante ESG-thema's wordt een visie uitgewerkt in een position paper. Hierin wordt ook vastgelegd welk instrument het meest geschikt is om met het geprioriteerde thema aan de slag te gaan en de geïdentificeerde ongunstige effecten te beperken.

Verantwoordelijkheden voor het beleid en goedkeuring

Het beleid en processtuk om de belangrijkste ongunstige effecten te identificeren en prioriteren hangt sterk samen met de uitvoering van het stembeleid, het engagement programma, het uitsluitingsbeleid en de beleggingsstrategieën omdat in deze documenten is belegd hoe duurzaamheidsfactoren worden meegenomen in de beleggingsbeslissingen.

De eindverantwoordelijkheid voor het algehele beleggingsbeleid van MN ligt bij het bestuur van Vermogensbeheer B.V., onderdeel van MN Services N.V. Het managementteam Vermogensbeheer is operationeel verantwoordelijk voor de uitvoering van het vermogensbeheer van de opdrachtgevers van MN. Het managementteam Vermogensbeheer rapporteert aan het bestuur van de MN Vermogensbeheer B.V.

Dit beleid is goedgekeurd op 13 december 2022 door het bestuur van Vermogensbeheer B.V. en wordt jaarlijks geëvalueerd.

Foutmarge methodologieën

De ongunstige effecten die zijn aangemerkt door de SFDR als belangrijk, komen grotendeels overeen met de onderwerpen die MN en haar opdrachtgevers hebben geïdentificeerd. Bij de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten wordt gebruik gemaakt van verschillende informatie zoals die van dataproviders en publiek beschikbare informatie. Het is mogelijk dat deze informatie niet altijd accuraat is en er zijn veel verschillende manieren om data te wegen en aggregeren in de vorm van ESG scores. Voor wat betreft de beschikbaarheid van informatie geldt dat met name informatie over grote ondernemingen beter beschikbaar is en dat grote ondernemingen ook eerder blootgesteld worden aan controverses omdat de reikwijdte van hun activiteiten en waardeketen breder is. Dit kan erin resulteren dat voor kleinere ondernemingen of voor onderbelichte beleggingscategorieën bepaalde belangrijke ongunstige effecten tot nog toe onderbelicht zijn in publiek beschikbare informatie.

Beschrijving van de gebruikte databronnen

MN maakt gebruik van twee dataproviders om te rapporteren over de belangrijkste ongunstige effecten: MSCI en ISS. ISS data wordt gebruikt voor PAI 1 t/m 3. Voor de overige indicatoren gebruikt MN MSCI data. Deze data is met name beschikbaar voor een aantal beleggingscategorieën, namelijk beursgenoteerde aandelen, bedrijfsobligaties en staatsobligaties. Voor de data inzake vastgoed wordt gebruik gemaakt van data die gerapporteerd wordt door MN en de externe vastgoed vermogens- en fondsbeheerders aan Global Real Estate Sustainability Benchmarks (GRESB).

Betrokkenheidsbeleid

MN is als vertegenwoordiger van haar opdrachtgevers een betrokken aandeelhouder. Dat betekent dat MN toeziet op hoe ondernemingen (waarin zij namens haar opdrachtgevers belegt) omgaan met duurzaamheidsfactoren. Indien nodig gaat MN met deze ondernemingen in gesprek. Op deze manier oefent MN invloed uit op bedrijven. Daarnaast stemt MN op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin opdrachtgevers aandelen houden. Het betrokkenheidsbeleid wordt in samenspraak met opdrachtgevers opgesteld en wordt vervolgens door MN uitgevoerd.

Met betrekking tot de ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren hebben bepaalde thema's een rol in het stembeleid en het engagementprogramma. Wanneer de ongunstige effecten onvoldoende verminderen, zal MN de thema's en het daaraan verbonden stembeleid en/of engagementprogramma heroverwegen.

Meer informatie over het betrokkenheidsbeleid is [hier](#) te vinden.

Verwijzing naar internationale standaarden

Klimaat

MN onderschrijft het belang van het klimaatakkoord van Parijs. Daarnaast is MN ondertekenaar van het Parijsakkoord, het Nederlandse Klimaatakkoord en de Principles for Responsible Investment (PRI) van de Verenigde Naties.

MN beoogt onder meer klimaatrisico's te beheersen en bij te dragen aan de energietransitie. Zo gaat MN bijvoorbeeld in gesprek met bedrijven die veel kunnen betekenen voor de energietransitie en een groot risico lopen als zij hun bedrijfsmodel niet aanpassen. Om te beoordelen of de reductietargets van een specifiek bedrijf waarmee engagement wordt gevoerd in lijn is met het Parijsakkoord, hanteert MN de sectorspecifieke reductiepaden van het Transition Pathway Initiative (TPI) en het Net Zero Scenario van de International Energy Agency (IEA) uit 2021.

Daarnaast wordt rekening gehouden met klimaatverandering bij de ontwikkeling van nieuwe beleggingsstrategieën, bijvoorbeeld door niet te investeren in beleggingen waarvoor de klimaatrisico's groot zijn.

Jaarlijks rapporteert MN de CO₂-voetafdruk van de beleggingen. Door ondertekening van de Montréal Pledge heeft MN zich gecommitteerd aan het jaarlijks meten en publiceren van de 'carbon footprint' (CO₂-voetafdruk) van de aandelenportefeuille. Ook rapporteert MN over gebruikte meeteenheden en doelstellingen aan de hand van het Task Force on Climate Related Financial Disclosures (TCFD) framework.

Arbeidsrechten en mensenrechten

Het is belangrijk dat bedrijven arbeidsrechten en mensenrechten respecteren én binnen de toeleveringsketen invloed aanwenden zodat hun partners en toeleveranciers dit ook doen. Dan gaat het erom dat overal ter wereld mensen hun werk veilig en gezond kunnen uitoefenen, maar ook dat zij recht hebben op een leefbaar loon of inkomen en dat zij niet bang hoeven te zijn om misstanden op en rond de werkvloer aan te kaarten. Om de voortgang van bedrijven binnen de engagementprogramma's op die onderwerp te beoordelen, hanteert MN de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen, de UN Guiding Principles on business and Human Rights, de UN Global Compact Principles en de ILO-conventies als belangrijk uitgangspunt.

Goed ondernemingsbestuur: beloning en belasting

MN vindt het belangrijk dat bedrijven en landen goed worden bestuurd. Bedrijven moeten goede werkgevers zijn door personeel goed te belonen, en rechtvaardig en proportioneel om te gaan met het beloningsbeleid voor de top van het bedrijf. Er moeten duidelijke en transparante procedures zijn voor het ontwikkelen van het beloningsbeleid en bonussen voor bestuurders. Als langetermijnbelegger is het voor MN tevens belangrijk dat ondernemingen zich niet richten op maximale winst op de korte termijn, maar op een goede prestatie van de onderneming op lange termijn en houdbaarheid van het bedrijfsmodel. Het beloningsbeleid moet daarom ook gericht zijn op de langetermijnprestaties en houdbaarheid van het bedrijf.

Historische vergelijking

In dit onderdeel zullen de negatieve effecten vergeleken worden tussen verschillende jaren. Vanaf juni 2024 zullen de ongunstige effecten gemeten zijn over meerdere jaren. Vanaf dan zal een vergelijkende analyse worden uitgevoerd om te bepalen wat de ontwikkeling is van de ongunstige effecten over meerdere jaren.